

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА

ПРОБЛЕМИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ РИНКОВОГО СЕРЕДОВИЩА

*V регіональна науково-практична конференція
молодих вчених і студентів*

Тези доповідей

Том II

Секція: ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМСТВ ЗА УМОВ ПРИСКОРЕННЯ
ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ, ГЛОБАЛІЗАЦІЇ
ЕКОНОМІКИ ТА НЕВИЗНАЧЕНОСТІ СЕРЕДОВИЩА
ГОСПОДАРЮВАННЯ

17 квітня 2010 р.

Дніпропетровськ
2010

Проблеми підвищення конкурентоспроможності підприємств в умовах ринкового середовища: У регіональна науково-практична конференція молодих вчених і студентів: тези доповідей. Том II. – Дніпропетровськ, 2010 р. – Д.: Вид-во ДУЕП, 2010. – 116 с.

Органітет конференції:

Голова оргкомітету:

Б.І. Холод, доктор економічних наук, професор.

Члени оргкомітету:

Л.Д. Гармідер, кандидат економічних наук, доцент;
О.М. Зборовська, кандидат економічних наук, доцент;
Н.С. Макарова, кандидат економічних наук, доцент;
О.Є. Циганок, кандидат економічних наук, доцент;
С.В. Дубинський, ст. викладач;
С.О. Філатова, ст. викладач;
І.Г. Курінна, ст. викладач;
М.О. Радченко, викладач;
Н.І. Климович, викладач;
С.І. Куянова, зав. аспірантури і докторантури;
Н.О. Фук, секретар.

Наукове видання

ПРОБЛЕМИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ РИНКОВОГО СЕРЕДОВИЩА

У регіональна науково-практична конференція
молодих вчених та студентів

Секція: ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ЗА УМОВ ПРИСКОРЕННЯ
ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ, ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ ТА НЕВИЗНАЧЕНОСТІ СЕРЕДОВИЩА
ГОСПОДАРЮВАННЯ

Тези доповідей

Том II

17 квітня 2010 р.

(українською та російською мовами)

Відповідальна за випуск: Л.Д. Гармідер

Комп'ютерна верстка Г.М. Хомич

Підписано до друку 2.09. 2010. Формат 60х84/16. Папір офсетний. Ум. друк. арк. 6,74.
Тираж 45 пр. Зам. №411-1.

Видавництво ДУЕП.

49000, м. Дніпропетровськ, вул. Набережна Леніна, 18.
Тел. (056) 778-58-66, e-mail: rio@duer.edu
Свідоцтво ДК № 917 від 20.05.2002 р.

Віддруковано у ТОВ «Роял Принт».

09040, м. Дніпропетровськ, вул. Запорозьке шосе, 40.
Тел. (056) 794-61-05, 04
Свідоцтво ДК № 3505 від 23.06.2009 р.

ISBN 978-966-434-110-7

© Дніпропетровський університет
економіки та права, оформлення, 2010

ЗМІСТ

Архипенко С.В. Міжбюджетні відносини як спосіб державного регулювання фінансового вирівнювання територій.....	5
Бурдужа Ю.А. Поняття інвестиційного проекту.....	8
Вареник В.М. Порівняльний аналіз платіжних балансів України та Польщі.....	11
Власова-Захарченко М.С. Адаптація національної конкурентної політики до вимог глобальної конкуренції.....	15
Воробьева Е. Анализ влияния макроэкономических валютных рисков на состояние внешней торговли.....	18
Галась О.І. Взаємозв'язок інвестиційної активності та національної конкурентоспроможності на фазах кризи та депресії в економіці України.....	20
Губарєв Р.В. Система критеріїв і показників оцінки конкурентоспроможності продукції та підприємства.....	24
Дробязко С.І. Бюджетування як елемент системи управління витратами підприємства.....	26
Євдорченко Н. Перспективи розвитку інституту спільних підприємств.....	29
Кинш А.Г. Економічна модель процесу побудови інформаційної системи підприємства.....	32
Круцяк Д. Валютний курс як інструмент впливу на державний бюджет.....	35
Крышан А. Ф. Инструментарий принятия управленческих инвестиционных решений.....	36
Левшаков С. Ф. Введение международного банковского номера рахунку (IBAN) в Україні – як перший крок до банківської євроінтеграції.....	39
Литвиненко О.Г. Необхідність вивчення моделей поведінки споживачів як фактор конкурентоспроможності підприємств у сучасних економічних умовах.....	42
Миро І.Н. Корпоративные облигации как альтернатива банковским кредитам.....	45
Мишустіна Т.С. Значення торговельної марки на різних ієрархічних рівнях.....	47
Однороженко Т.В. Реструктуризация банковского сектора Украины: формы та правове забезпечення.....	50
Павловська М.О. Фінансове забезпечення підприємств машинобудування на посткризовому етапі.....	53

ну), тобто проект є більш орієнтований на конкретизацію цілей. Наприклад: програмою може бути – програма розвитку виробництва, а програма розвитку виробництва може включати в себе конкретний проект – реконструкцію виробничого приміщення або модернізацію обладнання, машин і устаткування. Проект може містити у собі план з чіткою фіксацією системи цілей, завдань і засобів, які передбачають спрямовану зміну ситуації при передбаченому стані середовища.

На практиці поняття проекту найчастіше застосовується в локальному розумінні: технічний та робочий проект, проект організації будівництва та виробництва продукції. Тому, щоб не було плутанини у поняттях, необхідно визначити, що проект, пов'язаний з реалізацією повного циклу інвестицій (від вкладення капіталу до здавання його в експлуатацію та одержання прибутку), краще назвати інвестиційним.

Трактування поняття інвестиційного проекту вітчизняними вченими є досить неоднозначним, тому для розкриття сутності поняття розглянемо декілька з них. М.І. Книш, Б.А. Перекатов, Ю.П. Тютіков трактують поняття інвестиційного проекту, як основного документа, що визначає необхідність здійснення реального інвестування, в якому в загальноовизначеній послідовності його розділів подаються основні характеристики проекту та фінансові показники, пов'язані з його реалізацією. Г.О. Бардиш дає визначення поняття інвестиційного проекту як повного комплексу організаційно-технічних і фінансово-економічних документів і заходів, необхідних для досягнення поставленої мети (розвиток техніко-економічної бази, започаткування виготовлення продукції, здійснення нових методів або форм діяльності тощо) в умовах обмеженості наявних ресурсів з обов'язковим отриманням позитивного економічного чи соціального ефекту. В.А. Верба, О.А. Загородніх визначають, що інвестиційний проект – це пакет інвестицій і пов'язаних з ними видів діяльності, які характеризуються певною метою (цілями), вирішенням проблеми досягнення результатів, обмеженістю фінансових ресурсів і періоду від початку до завершення проекту, наявністю певних зовнішніх умов (інституційних, економічних, правових), взаємопов'язаністю процесів вкладення ресурсів (грошових, фінансових, інтелектуальних) та отримання результатів. Д.М. Черваньов, у свою чергу, визначає, що інвестиційний проект – це інвестиційна акція, яка передбачає вкладення ресурсів з метою досягнення певного запланованого результату і становить сукупність взаємопов'язаних заходів, які спрямовуються на досягнення завдань при встановленому обмеженому бюджеті протягом певного періоду. Т.В. Майорова дає визначення інвестиційного проекту, як системно обмеженого і закінчено-

го комплексу заходів, документів і робіт, фінансовим результатом якого є прибуток (дохід), матеріально-речовим результатом – нові або реконструйовані основні фонди (комплекси об'єктів) або придбання та використання фінансових інструментів чи нематеріальних активів з подальшим отриманням доходу чи соціального ефекту.

Окремими вченими, а саме Т.В. Майоровою, Г.О. Бардишевим інвестиційний проект розглядається як діяльність, що передбачає здійснення комплексу заходів для досягнення мети, а іншими вченими, такими як М.І. Книш, Б.А. Перекатов, Ю.П. Тютіков, інвестиційний проект розглядається як система організаційно-правових та розрахунково-фінансових документів, необхідних для здійснення визначених заходів, які містять їх опис.

Отже, проаналізувавши трактування поняття різними авторами можна запропонувати власний варіант щодо визначення терміна інвестиційного проекту, а саме інвестиційний проект являє собою системно-обмежений і закінчений комплекс заходів, документів і робіт, економічним результатом якого є зростання багатства інвестора, фінансовим результатом – прибуток (дохід), матеріально-речовим – нові або реконструйовані основні фонди (комплекси об'єктів) або ж придбання і використання фінансових інструментів або нематеріальних активів з подальшим отриманням доходу чи досягненням соціального ефекту протягом певного часу при встановлених ресурсних обмеженнях. Саме таке розуміння поняття інвестиційного проекту дозволить розробити дійові елементи механізму управління портфелем інвестиційних проектів на підприємстві. На стадії розроблення проектів спорудження нових підприємств (об'єктів) чи розширення або реконструкції діючих повинні бути використані новітні досягнення сучасних технологічних і організаційних рішень, що, у свою чергу, неможливе без знання основ створення інвестиційних проектів.

Науковий керівник: С.В. Капамбет, д-р екон. наук, проф.

В.М. Вареник
аспірант Дніпропетровського університету економіки та права

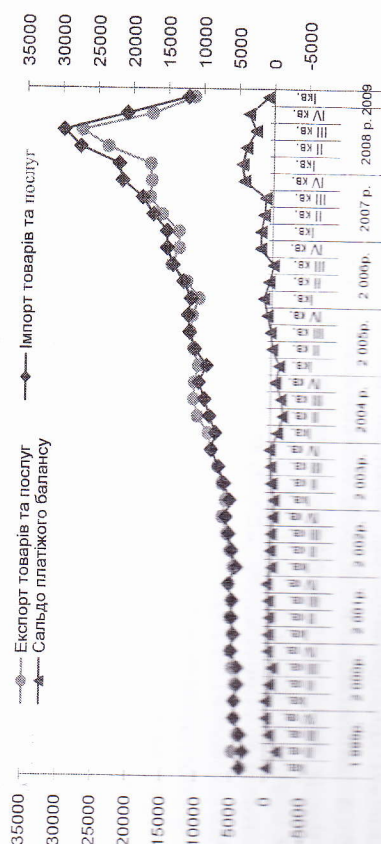
ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПЛАТІЖНИХ БАЛАНСІВ УКРАЇНИ ТА ПОЛЬЩІ

Платіжний баланс є головним статистичним документом, що відображає зовнішньоекономічні операції держави. Його стан має

важливі наслідки для її економіки. Стан торгового і платіжного балансу здійснює великий вплив на валютний курс і валютну політику держави.

Порівняльний аналіз вказаних країн показує, що все це країни зі своїми особливостями розвитку і функціонуванням економіки.

Аналіз основних статей платіжного балансу України показує, що це імпортоноrientована країна. Як показує рис. 1 за 10 аналізованих років спостерігається зростання експорту й імпорту товарів і послуг.

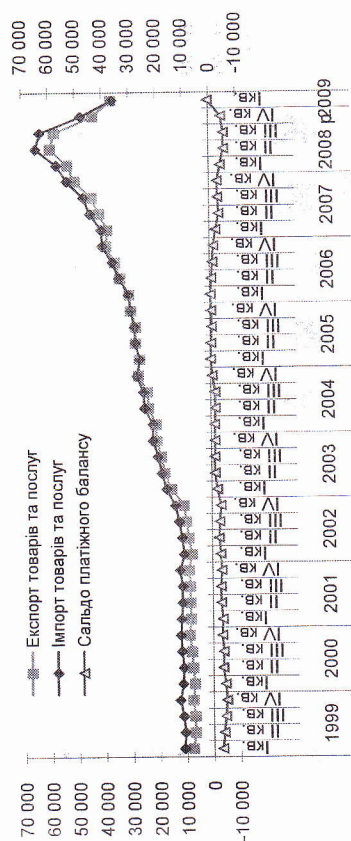
*Розраховано автором на основі статистичних даних [1]

Рис. 1. Обсяг експорту та імпорту товарів і послуг України за 1999–2009 рр.

Як і в Україні, в Польщі у зовнішній торгівлі переважає імпорту (рис. 2). За 10 аналізованих років бачимо, що у 1999–2004 рр. імпорту більше експорту, а в 2005–2006 рр. вони майже зрівнялись і в 2007–2009 рр. ситуація знову відновила.

Як бачимо з рис. 1. та 2, значення статей платіжних балансів цих країн дуже схожі.

Проведений аналіз показує, що, починаючи з 2008 р., спостерігається вплив на економіку країн світової фінансової кризи, особливо на Україну. З рис. 3 видно, що в Україні спостерігається відтік капіталу у 2008 р. Це призводить до зниження рівня ВВП. Внаслідок великих розмірів дефіциту рахунку поточних операцій і перегірзу внутрішньої економіки Україна стала чутливою до раптового відтоку капіталу і послаблення попиту на експорт.

*Розраховано автором на основі статистичних даних

Рис. 2. Обсяг експорту та імпорту товарів і послуг Польщі за 1999–2009 рр.

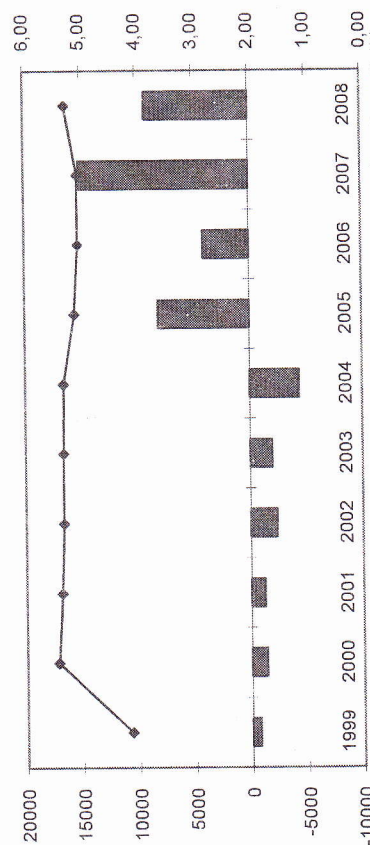

Рис. 3. Взаємозв'язок між сальдо фінансового рахунку, офіційним курсом валюти та реальним ВВП в Україні

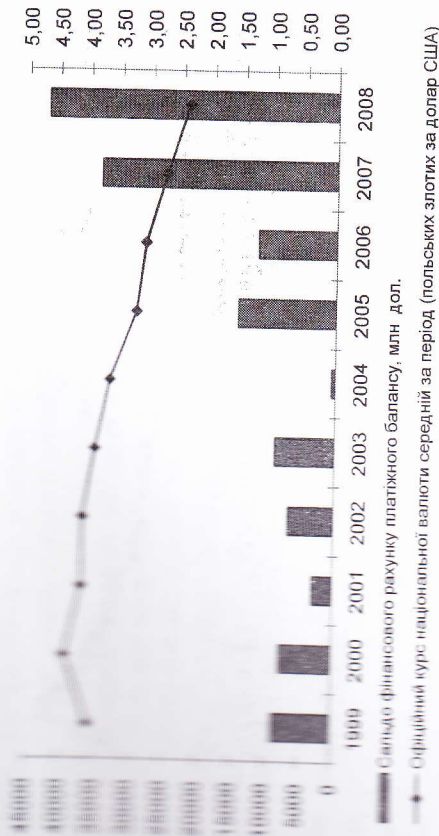

Рис. 4. Взаємозв'язок між сальдо фінансового рахунку, офіційним курсом валюти та реальним ВВП у Польщі

Що стосується Польщі, то з рис. 4 видно, що у 2008 р. спостігається зростання сальдо фінансового рахунку та незначне зниження рівня ВВП.

Як стверджують аналітики, Польща зовсім не потрапила під кризову хвилю. Польща разом з Китаєм та Індією виходить раніше з усіх з рецесії, про що свідчить зростання ВВП на 2,2% у 2009 р. В основному Польща змогла це зробити за рахунок того, що в країні не було банківської кризи. У 2008 р. в Польщі спостерігався приплив капіталу незважаючи на кризу. Хоча і говорять, що Україна і Польща достатньо схожі країни, однак уряди ведуть значно різну політику. Польща вела більш обачну політику, стримуючи апетити своїх банкірів. Приплив іноземних кредитів у фінансову систему країни був обмежений. До початку кризи зарубіжні позики склали лише 15,7% зобов'язань кредитових установ. А польські фінансові установи працювали, спираючись передусім на внутрішні ресур-

си – депозити компаній і приватних осіб у національній грошовій одиниці. На початок кризи в інвалюті в Польщі було видано тільки 27% позик. Значну їх частину становили іпотечні кредити у швейцарських франках. Окрім того, влада Польщі змогла утримати конкурентні банки від роздачі кредитів ненадійним позичальникам і ризикованої гри на ринках цінних паперів США і Європи. У той час, як в Україні все було навпаки. Під час кризи виявилось, що польська модель набагато стійкіша за українську. Дефіцит держбюджету в Польщі у 2009 р. складає 5,5% ВВП, але фінансується він не за рахунок засобів МВФ, а за рахунок внутрішнього фінансового ринку.

Науковий керівник: Г.О. Крамаренко, д-р екон. наук, проф.

М.С. Власова-Захарченко
викладач кафедри маркетингу,
аспірант Дніпропетровського університету економіки та права

АДАПТАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ КОНКУРЕНТНОЇ ПОЛІТИКИ ДО ВИМОГ ГЛОБАЛЬНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

Сучасна глобалізація, з одного боку, призводить до перетворення світового господарства на цілісну економічну систему, а з другого – до посилення конкурентної боротьби між суб'єктами міжнародних економічних відносин на регіональному та глобальному рівнях. За цих умов формування та реалізація ефективної конкурентної політики з метою забезпечення конкурентоспроможності окремими країнами як компонентами глобальної світової системи є пріоритетним завданням.

Глобалізація як закономірний і необоротний процес характеризується, з одного боку, конкуренцією, що наростає та має тенденцію до загострення, з іншого боку – міжнародною інтеграцією і кооперацією. Ці два процеси взаємодіють та поєднуються, інтеграція й кооперація стають ключовими формами конкурентної поведінки.

Досягнення високого рівня інтеграції зумовило створення єдиного простору для конкуренції. Формується поняття глобальної конкуренції. Вона відображає особливості розвитку глобальної економіки, притаманні їй умови діяльності ринкових суб'єктів, спрямованої на створення конкурентних переваг та підвищення конкурентоспроможності в глобальному просторі, зумовлює необхідність визначення особливостей розвитку конкурентних відносин у глобаль-